

KURSPLAN

Hemspråk 1-20 poäng

Kurskod:

Variant

1-7 och 4-9 språk

LH 5010

1. BESLUT

Denna kursplan är fastställd av nämnden för grundskolans utbildningar vid Högskolan för lärarutbildning i Stockholm 1993-06-23.

2. FÖRKUNSKAPSKRAV

Föreskrifter om särskild behörighet för att antas anges i HLS utbildningsplan för grundskol-
lärarutbildningen fastställd 1993-03-11.

3. MÅL

Kursens mål är att studenterna skall förvärva:

- * kunskap om barns språkutveckling och språkanvändning såväl i enspråkig som i flerspråkig miljö
- * kunskap om hemspråkets uppbyggnad och undervisning med särskild tyngdpunkt lagd vid sådant som brukar vålla problem. Utgångspunkten skall vara det språk som används av elever i grundskolan
- * kännedom om barn- och ungdomslitteratur och kultur
- * kunskap om läs- och skrivinlärning samt läs- och skrivutveckling
- * kännedom om ursprungslandets litteratur och kultur
- * ökad färdighet i att uttrycka sig muntligt och skriftligt på sitt eget språk
- * medvetenhet om lärarens ansvar som kulturbärare och kulturförmedlare

4. INNEHÅLL

4.1 Hemspråket i inlärnings och undervisningsperspektiv (5 poäng)

- * barns språk- och begreppsutveckling före och under skolåldern, även icke-verbal kommunikation
- * en systematisk översikt av hemspråkets struktur på olika nivåer: fonologi, prosodi, morfologi, syntax, semantik, diskurs och pragmatik
- * analyser av hemspråket i undervisning
- * fältstudier av språkanvändning och undervisning i skolan

4.2 Barnlitteratur och kultur (5 poäng)

- * barn- och ungdomslitteraturens utveckling
- * berättelser, sagor, myter, dikter och sånger
- * utvalda barn- och ungdomsböcker
- * den pedagogiska, psykologiska och samhällseliga debatten om barn- och ungdomslitteraturens status
- * analys av bild och text i barnböcker

- * bokens, bildens, rörelsens, musikens och dramats förhållande till språkutveckling

4.3 Ursprungslandets litteratur och kultur (5 poäng)

- * orientering om ursprungslandets litteratur och kultur, barns socialisation i båda system, de ideologier och teorier som skapat det nuvarande skol- och samhällssystemet i ursprungslandet, skolans roll i kultur- och samhällsreproduktion, lärarutbildningen i ursprungslandet
- * auskultationer på skolans alla stadier och i skolor med specialpedagogisk verksamhet
- * inslag av kulturliv

Alternativ 1

Del av kursen utföres i form av projektarbetet (2 poäng) varvid något av följande områden behandlas:

- * hemspråksundervisning i samhällsperspektiv
- * studier av hemspråksundervisningen och samarbetet mellan hemspråkslärare och svenska lärare
- * undervisning i svenska som andraspråk
- * specialundervisning i hemspråket
- * undervisning i ursprungslandets kultur och samhällsliv i skolan
- * den ursprungliga kulturens olika yttringar i Sverige

Projektet skall utmynna i en skriftlig rapport.

Alternativ 2

Del av kursen, 2 veckor, kan förläggas till ursprungslandet. Tyngdpunkten skall ligga på de områden som är adekvata för skolundervisningen.

4.4 Läsning och skrivning (5 poäng)

- * läs- och skrivprocessen
- * läs- och skrivinläring
- * läsinläring på två språk
- * fortsatt läs- och skrivutveckling
- * läs och skrivsvårigheter
- * text- och bildanalys
- * berättartekniska grundbegrepp
- * läsning av facklitteratur och studieteknik
- * läromedelskunskap
- * högläsning av skönlitterära texter

5. UPPLÄGGNING

Kursen består av följande delkurser:

5.1	Hemspråket i inlärnings- och undervisningsperspektiv	5 poäng
5.2	Barnlitteratur och kultur	5 poäng
5.3	Ursprungslandets kultur och litteratur	5 poäng
5.4	Läsning och skrivning.....	5 poäng

Undervisningen ges i form av föreläsningar, övningar, litteraturstudier och seminarier. Fältstudier ingår i varierande omfattning. Till dessa kopplas specialpedagogiska moment. Studenternas muntliga och skriftliga uttrycksförmåga uppmärksammas och stimuleras under alla moment.

Utbildningen bygger på att studenterna deltar aktivt i undervisningen. Vid kursstarten skall betygsättande lärare alternativt läraren/lärlärolaget, efter samråd med studenterna, fastställa vilka moment som kräver obligatorisk närvaro. Samtidigt skall läraren presentera former för närvarokontroll och anvisningar för hur obligatoriska moment skall tas igen.